

## Posudek na bakalářskou práci Barbory Dlaskové

### “Philosophical Perspective in John Fowles‘ *The Collector*”

Jako cíl své bakalářské práce si Barbora Dlasková v úvodu klade interpretaci románové prvotiny John Fowlese *The Collector* z roku 1963 ve světle filosofických teorií, které se dle autorky významným dílem podílí na koncepci celého díla. Autorka práce se již v úvodu poměrně ostře vymezuje vůči zjednodušenému náhledu na dílo jako na thriller, což bylo, jak autorka poukazuje, ještě umocněno filmovým ztvárněním. Filosofická dimenze je dle Barbory Dlaskové zcela určující (a do jisté míry zřejmě i odráží autorčinu afilaci ke studiu společenských věd), což se odráží v celkovém pojetí bakalářské práce, která je, spíše než interpretací literárního díla, studií jeho filosofických kořenů a přesahů, čemuž odpovídá i poměrně neobvyklé rozložení na poměrně rozsáhlou teoretickou část a stručnější praktickou, interpretační část.

Jádrem bakalářské práce je teoretická část, která ve stručnosti představuje základní principy existencialismu: důraz na autentický způsob existence, nepřítomnost Boha v pojetí Sartra a těsné propojení mezi literaturou a filosofickou koncepcí. Barbora Dlasková odkazuje ve své práci zejména na učení Jean Paul Sartra, Martina Heideggera a Martina Bubera. Dále autorka upozorňuje na rozdíl mezi nihilismem, fatalismem a existencialismem a polarizuje jej jako opak pozitivistické filosofie koncipované Augustem Comtem. V praktické části se Barbora Dlasková soustředí na budování dichotomie mezi Mirandou a Ferdinandem, ačkoliv poukazuje na fakt, že se jejich pozice čas od času přiblíží či překryjí. Svou analýzu autorka uzavírá konstatováním, že Miranda ztělesňuje pozitivní stránku existencialismu a je, ač vězeň, vnitřně svobodná, vitální a vášnivě oddaná životu a autentické existenci, zatímco Ferdinand je fyzicky svobodným, ovšem o to víc vnitřně svázaným ztělesněním negativně vnímaných konceptů existencialismu. V závěru bakalářské práce Barbora Dlasková konstatuje obecně poměrně ochotně přijímaný fakt, že *The Collector* je existencialistický thriller a dále zdůrazňuje fakt, že dva hlavní představitelé a vypravěči, Miranda Grey a Ferdinand Clegg, ztělesňují svým přístupem k životu dva odlišné myšlenkové proudy, existencialismus a nihilismus.

Bakalářská práce Barbory Dlaskové splňuje po stránce jazykové a stylistické požadavky kladené na tento typ akademické práce. Autorka pečlivě a poučeně pracuje se značně bohatým počtem zdrojů, obratně zachází s filosofickou terminologií, pouze místy se vyskytují jazykové

chyby (zejm. spelling slova extent, které je soustavně psáno jako “extend”(str. 15, 30), či chyby ve slovosledu (str. 20) a překlepy (str.30) Ve výsledku je možné konstatovat, že se jedná o poučenou interpretaci jedinečného literárního díla, která ovšem místy sklouzává k poněkud povrchním hodnocením a zjednodušujícím závěrům (např. polarizace postav Mirandy a Ferdinanda), což je pravděpodobně výsledkem příliš širokého záběru práce. Autorka pracuje se složitou tematikou poměrně úspěšně, nicméně v místech, která vyžadují nadhled a propracovanější literární interpretaci, autorka sahá po cyklicky opakovaných argumentech, v práci proto není možné vysledovat posun od výchozích premis k závěrečným konstatováním, protože tyto si kompletně odpovídají. Bakalářská práce Barbory Dlaskové se tak místy stává plochou aplikací filosofických premis na dvě literární postavy, aniž by se hlouběji zamýšlela nad samotnou koncepcí postav či otázkou míry morality autora, jež manipuluje svými postavami.

Při obhajobě se Barbora Dlasková zaměří na následující otázky:

- 1) Mohla by autorka objasnit z jakého důvodu zvolila do názvu své práce výraz “perspective”? Jedná se o nahlížení skrze určitý druh perspektivy nebo spíše o zdůraznění jisté dimenze daného díla?
- 2) Mohla by autorka okomentovat svůj výrok “Her misfortune and fear brought her to thinking about God rather than believing.” (str.25) v souvislosti se autentickým pojetím víry v Boha, které zmiňuje u náboženské větve existencialismu?
- 3) “He does not really blame Ferdinand for his ignorance and arrogance.” (str. 30) Je pravdou, že by Fowles Ferdinanda skutečně nevinil?
- 4) “Since he lives aimlessly, he does not respect anyone or anything.” (str. 30) Mohla by autorka podat vysvětlení tohoto výroku ve vztahu k filosofickým doktrínám, které prezentuje ve své bakalářské práci?
- 5) “Her essential step towards authenticity is when she has a chance to kill Ferdinand but she does not do it as she cannot dehumanize herself and step down of Ferdinand’s level. ” (str.31) Je autorka přesvědčena o tom, že tím, že Miranda při vhodné příležitosti nezabije Ferdinanda dokazuje svou morální nadřazenost a autenticitu?
- 6) Jak by Barbora Dlasková vysvětlila nutnost odejmutí svobody jako část cesty vedoucí k autentické existenci? Je Miranda od počátku existenciální hrdinkou žijící autentický život neb se jí stává až vlivem okolností, v průběhu věznění (“It shows that Miranda undergoes a self-reflection so the isolation has partly a positive effect on her personality”? Skutečně Ferdinand nikdy nevybočí z ne-autentické existence?

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 14.7. 2014

.....  
PhDr. Tereza Topolovská  
oponent práce